

1959. évi IV. törvény

a Magyar Köztársaság Polgári Törvénykönyvéről¹

A 2012.1.1. és 2012.3.31. között hatályos szöveg

Tartalomjegyzék		A felek jogai és kötelezettségei	1
XLIII. Fejezet		A szállítmányozó felelőssége	1
A szállítmányozás	1	Egyéb rendelkezések	2

¹A kihirdetés napja: 1959. augusztus 11. A hatálybalépés napja: 1960. május 1. A törvényt az 1977. évi IV. törvény a módosításokkal egységes szerkezetbe foglalta, ezért a jegyzetben csak az ezt követő módosításokat közöljük. Hatályos: 1996. 01. 01.

1959. évi IV. törvény

a Magyar Köztársaság Polgári Törvénykönyvéről¹

XLIII. Fejezet

A szállítványozás

Ptk. 514. § (1) Szállítványozási szerződés alapján a szállítványozó köteles valamely küldemény továbbításához szükséges fuvarozási és egyéb szerződéseket a saját nevében és megbízója számlájára megkötöni, valamint a küldemény továbbításával kapcsolatos egyéb teendőket elvégezni, a megbízó pedig köteles az ezért járó díjat megfizetni.

(2) A szerződés a megbízás elfogadásával jön létre.

Tvr. 15. § A szállítványozással kapcsolatos rendelkezést csak abban az esetben lehet alkalmazni, ha a törvény hatálybalépéséig a szerződés nem jött létre.

A felek jogai és kötelezettségei

Ptk. 515. § (1) A szállítványozónak a fuvarozó vagy más szállítványozó megválasztásában, az útirány megállapításában és egyéb kötelezettségei teljesítésében a gazdaságosság és a küldemény biztonságának figyelembevételével kell eljárnia.

(2) A szállítványozó köteles a megbízó utasításait követni. Ha olyan utasítást kap, amely veszélyezteti a küldemény gazdaságos és biztonságos továbbítását, köteles erre megbízójának figyelmét haladéktalanul felhívni. Ha a megbízó az utasítást írásban megismétli az ő költségére és veszélyére köteles a szállítványozó azt végrehajtani.

(3) A szállítványozó a küldeményt csak a megbízó utasítására köteles biztosítani.

Ptk. 516. § (1) A szállítványozó a fuvarozást maga is elláthatja, és más szállítványozó közreműködését is igénybe veheti; a további szállítványozók azonban a megbízóval nem kerülnek jogviszonyba.

(2) A szállítványozó az általa választott más szállítványozó tevékenységéért közvetlenül felel; ha azonban a más szállítványozó igénybevétele a megbízó adott utasítást, a szállítványozók közvetlenül felelnek a megbízónak.

Ptk. 517. § (1) A megbízó igényeit a fuvarozóval szemben a szállítványozó köteles érvényesíteni; felelős minden kárért, amely e kötelezettségének megszegése folytán a megbízót éri.

(2) Ez a szabály nem érinti a megbízónak azt a jogát, hogy igényét maga érvényesítse.

Ptk. 518. § (1) A szállítványozó a szállítványozási díj, továbbá a szállítványozásra szükséges és hasznosan fordított költségek megtérítését követelheti.

(2) A szállítványozót illeti az az utólagos fuvardíj-kedvezmény vagy üzletszerzési jutalék, amelyet a fuvarozó a szállítványozó közreműködésével továbbított küldemények után neki juttat.

Ptk. 519. § (1) A szállítványozót díjai és költségei erejéig a megbízóval szemben zálogjog illeti meg azokon a dolgokon, amelyek a megbízással kapcsolatosan birtokába kerültek, illetőleg amelyek felett a birtokában levő okmányok révén rendelkezik.

(2) A szállítványozó a zálogjogot az előző szállítványozók előtte ismert követeléseinek biztosítására is köteles érvényesíteni; ha ezt elmulasztja, az előző szállítványozóknak közvetlenül felelős.

(3)⁴³⁸ A szállítványozó zálogjoggal biztosított követelését a zálogtárgyból a fuvarozó után, de más jogosultakat megelőzően, bírósági eljárás nélkül, a kereskedelmi forgalomban való értékesítéssel elégítheti ki.

A szállítványozó felelőssége

Ptk. 520. § (1) A szállítványozó szállítványozási tevékenysége körében a küldeményben bekövetkezett kárért fuvarozó módjára, más károkért az általános szabályok szerint felel.

(2) A fuvarozás körében bekövetkezett kárért a szállítványozó csak akkor felel, éspedig fuvarozó módjára, ha

a) maga fuvarozta a küldeményt, vagy

¹A kihirdetés napja: 1959. augusztus 11. A hatálybalépés napja: 1960. május 1. A törvényt az 1977. évi IV. törvény a módosításokkal egységes szerkezetbe foglalta, ezért a jegyzetben csak az ezt követő módosításokat közöljük. Hatályos: 1996. 01. 01.

⁴³⁸A Ptk. 519. §-ának (3) bekezdése az 1993. évi XCII. törvény 40. §-ának (5) bekezdése szerint módosított szöveg. Hatályos: 1996. 01. 01.

- b) a küldeményt mások küldeményeivel együtt, ugyanazzal a szállítóeszközzel, el nem különítve (gyűjtőforgalomban) továbbította, és a kár ennek során keletkezett.
- (3) A szállítmányozási szerződés alapján támasztható igények egy év alatt elévülnek. Az elévülés kezdő időpontja az az időpont, amikor a küldeményt a fuvarozónak át kellett adni, ha pedig átadták, az az időpont, amikor a fuvarozó felelősségének elévülése megkezdődött.

Egyéb rendelkezések

Ptk. 521. § (1) A szállítmányozás szabályait kell alkalmazni akkor is, ha a szállítmányozó megbízója nevében köti meg a küldemény továbbításához szük-

séges szerződést, továbbá ha a szállítmányozó küldemény átvételére kap megbízást; ez esetben felel azért is, hogy a címzett érdekei sérelmet ne szenvedjenek.

- (2) Ha a szállítmányozó megbízója nevében kötötte meg a küldemény továbbításához szükséges szerződést, a megbízó igényeit a fuvarozóval szemben csak akkor érvényesítheti, ha erre a megbízó kifejezetten feljogosította.
- (3) Amennyiben e fejezetből más nem következik, a szállítmányozó szerződéseire és más jogcselekményeire a bizomány, a küldemény kezelésére, megóvására és továbbítására pedig a fuvarozás szabályait kell megfelelően alkalmazni.